

REGION HOVEDSTADEN VISER, HVORDAN OFFENTLIG BYGHERRER KAN BYGGE BÆREDYGTIGT OG CIRKULÆRT I PRAKSIS

Konstruktion af krydslamineret træ (CLT), genbrugte mursten og aptering, fuglekasser indbygget i facaden og bi-hoteller. *Det nye fælleshus på Bispebjerg Hospital er mere end bare en bygning.* Det er et godt eksempel på, hvordan en offentlig bygherre er lykkedes med at opføre et bæredygtigt og cirkulært byggeri med en tydelig identitet, der harmonerer med omgivelsernes historiske rammer.

TEKST /
NICOLINE
AHLQUIST

Kommunikations-
specialist,
Molio

Da Region Hovedstaden i forsommeren 2020 var ved at lægge sidste hånd på udbudsmaterialet til et nyt uddannelsescenter på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, var udgangspunktet et klassisk nybyggeri tilpasset stedet og lokalplanen, og med en række krav til bæredygtighed, som bl.a. skulle sikre lav klimapåvirkning fra driften og fra materialerne.

Men så kom Corona-pandemien. Det skabte bred bekymring i byggebranchen for, at byggeri, og dermed også udviklingen af bæredygtige løsninger, generelt ville blive sat på pause. Derfor oprettede Realdania en pulje til



Fælleshuset set udefra. Facaden er beklædt med genbrugstegl fra en nærliggende kirkemur ved Bispebjerg Kirkegård.

KOM OG VÆR MED

Hør mere om erfaringerne fra byggeriet af Fælleshuset Bispebjerg Hospital på Circular Build Forum den 26. - 27. januar 2026, i ToRVEhallerne i Vejle.

at understøtte projekter, som ønskede at teste Den Frivillige Bæredygtighedsklasse, der på det tidspunkt var et forarbejde til de

nuværende krav om CO₂-udledning i Bygningsreglementet.

-Det var en spændende og helt konkret mulighed for, at Region

GE

Det nye fælleshus på Bispebjerg Hospital er mere end bare en bygning. Det er et godt eksempel på, hvordan en offentlig byggherre er lykkedes med at opføre et bæredygtigt og cirkulært byggeri med en tydelig identitet, der harmonerer med omgivelsernes historiske rammer.



Hovedstaden kunne gøre sig nogle indledende erfaringer med fx LCA-beregninger, fortæller Cecilie E. Hansen fra Emcon, Bygherrerådgiver på projektet.

Region Hovedstaden søgte om og fik bevilling til at arbejde med Den Frivillige Bæredygtighedsklasse på det nye uddannelsescenter, Fælleshuset, og derfor indarbejdede man en række krav om bl.a. LCA, ressourceforbrug og totaløkonomi i udbudsmaterialet.

-Det inspirerede den vindende totalentreprenør, der bl.a. bød ind med CLT-konstruktioner og genbrugstegl som løsninger til at sikre et lavt CO₂-aftryk. Undervejs gennemgik vi også, hvad der allerede fandtes i regionens egne bygninger og lagre. Vi har bl.a. genbrugt tegl, der allerede lå på grunden, parklamper og granitkantsten, dørhåndtag fra det tidligere uddannelsescenter samt armaturer og sæbedispensere fra andre byggerier, forklarer hun.

Bevillingen blev et vigtigt vendepunkt for projektet, da bæredygtighedsklassen skærpede fokus på klimapåvirkning og særligt cirkularitet. For Region Hovedstaden blev det samtidig en oplagt chance for at opbygge praktisk erfaring og forberede sig på kommende nationale krav om bæredygtigt byggeri.

-Vi har brugt Fælleshuset som

pilotprojekt for at gøre os vigtige erfaringer i vores egen organisation, men også fordi vi som Region gerne vil gå forrest og vise de gode eksempler, forklarer Ditte Klerens Søndergaard, bæredygtighedschef, Center for Ejendomme, Region Hovedstaden

NYE SAMARBEJDS- OG UDBUDSFORMER

At bygge med tanke for det bæredygtige og cirkulære handler ikke kun om materialer, men også om processer. Den bæredygtige og cirkulære tilgang på projektet har nemlig krævet, at både rådgivere, entreprenører og bygherre mødtes jævnligt, og sammen fandt de bedste løsninger.

-Udbuddet havde fra start defineret nogle klare parametre for bæredygtighed, men der var ikke fastsat krav om et specifikt CO₂-måltal. Løsningerne var altså ikke endeligt givet på forhånd, det var der for få erfaringer til på det tidspunkt, forklarer Cecilie. -Derfor var det helt afgørende, at alle parter mødtes jævnligt og åbent drøftede de forskellige muligheder, uddyber hun.

Netop den fleksible og dialogbaserede tilgang gav plads til, at løsninger kunne tilpasses og opstå i takt med, at nye muligheder bød sig undervejs i byggeriet. Byg-

ningsudtrykket, konstruktionsdetaljerne og indretningen blev fx justeret ift. kravene fra anvendelsen af krydslamineret træ (CLT), taget tilpasset for et udtryk i tråd med omgivelserne og for at sikre bedre drift og holdbarhed. Derudover blev facaden beklædt med genbrugstegl fra en nærliggende kirkemur ved Bispebjerg Kirkegård.

Ifølge Ditte har netop det tværfaglige samarbejde mellem rådgivere og entreprenører, og at bygherre sætter sig for bordenden, været afgørende for, at man er lykkedes med at få cirkularitet og bæredygtighed indarbejdet i projektet.

-Når det kommer til bæredygtighed, og måske i endnu højere grad cirkularitet, kender vi i de fleste tilfælde ikke løsningerne fra start. Derfor er en åben proces, hvor alle parter bidrager aktivt til at finde løsninger, vigtig. Som bygherre skal vi sætte en ramme, så alle parter kommer til bordet. Det kræver mod at tænke nyt - især når man bevæger sig uden for de vante rammer - men det er her, de bedste løsninger opstår, siger hun.

ERFARINGER, DER SKAL KOMME BRANCHEN TIL GAVN

For Region Hovedstaden har projektet ikke bare handlet om at opføre én enkelt bæredygtig bygning, men om at høste læring og erfaringer, der kan bruges bredere i kommende udbud.

-Samarbejdet på tværs af de forskellige aktører har givet os en unik mulighed for at teste og dokumentere nye metoder i praksis. Erfaringer, som nu skal videreføres til kommende hospitalsprojekter, og som forhåbentligt kan inspirere andre offentlige bygherrer - både i regioner og kommuner - til at tænke mere cirkulært, når de bygger nyt, siger Ditte afsluttende ■

OM CIRCULAR BUILD FORUM

Circular Build Forum er bygge- og anlægsbranchens fælles non-profit kongres om cirkulær økonomi i byggeriet. Kongressen samler fagfolk, ildsjæle og virksomheder til to dage med vidensdeling, oplæg og debat om bæredygtigt og cirkulært byggeri.

Vil du vide mere? Scan QR-koden

